

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS HERBŲ NAUDOJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2009 m. vasario 26 d. Nr. T-71
Šiauliai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290) 16 straipsnio 2 dalies 36 ir 45 punktu, 18 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymu (Žin., 2008, Nr. 45-1679), Šiaulių miesto savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės herbų naudojimo taisykles (pridedama).
2. Pripažinti netekusiais galios Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2002 m. vasario 28 d. sprendimo Nr. 372 „Dėl Savivaldybės atributikos naudojimo taisyklių patvirtinimo“ 1 ir 2 punktus.

Savivaldybės meras

Genadijus Mikšys

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS HERBŲ NAUDOJIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių miesto savivaldybės herbų naudojimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato Šiaulių miesto savivaldybės herbų aprašymus, taip pat jų ir kitų herbinių ženklų kūrimo ir oficialaus naudojimo Lietuvos Respublikoje tvarką.

2. Lietuvos Respublikos piliečiai, kiti asmenys privalo gerbti herbus, herbines vėliavas, herbinius ženklus, herbinius antspaudus ir kitus heraldikos objektus.

II. NUORODOS IR PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3. Taisyklėse pateikiamos nuorodos į teisės aktus:

3.1. į Lietuvos Respublikos valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymą (Žin., 2008, Nr. 45-1679);

3.2. į Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290);

3.3. į Lietuvos Respublikos antspaudų ir spaudų apyvartos kontrolės įstatymą (Žin., 2002, Nr. 73-3094);

3.4. į Lietuvos Respublikos Prezidento 2001 m. rugsėjo 7 d. dekretą Nr. 1474 „Dėl Šiaulių miesto didžiojo ir mažojo herbo patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 78-2727).

4. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatyme. Pagrindinės Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **herbas** – teisės aktų nustatyta tvarka sukurtas ir patvirtintas valstybės, apskrities, savivaldybės, miesto, miestelio ar kaimo skiriamasis ženklas, skirtas simbolizuoti ir išskirti subjektą, kuriam jis sukurtas;

4.2. **herbinė vėliava** – teisės aktų nustatyta tvarka sukurta ir patvirtinta vėliava, kurios pagrindą sudaro herbas arba herbo figūra ir jų spalvos;

4.3. **herbinis antspaudas** – Lietuvos Respublikos valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymo nustatyta tvarka patvirtintas ženklas su Lietuvos valstybės, apskrities, savivaldybės, miesto, miestelio ar kaimo herbu, skirtas šių subjektų dokumentų tikrumui ir juos išdavusiam subjektui patvirtinti;

4.4. **herbinis ženklas** – teisės aktų nustatyta tvarka sukurtas ir patvirtintas teisėjo, prokuroro, mero ar seniūno skiriamasis ženklas, skirtas šių asmenų pareigoms ar statusui pažymėti;

4.5. **herbo etalonas** – (toliau – etalonas) teisės aktų nustatyta tvarka sukurtas ir patvirtintas nekintamas herbo pavyzdys, kurio pagrindu gaminamos herbų kopijos, kuriami kitų heraldikos objektų projektai;

4.6. **heraldinis projektas** – (toliau – projektas) teisės aktų nustatyta tvarka sukurtas ir patvirtintas piešinys, kurio pagrindu gaminamos herbinės vėliavos, herbiniai ženklai, herbiniai antspaudai ir kiti heraldikos objektai.

III. HERBŲ, HERBINIŲ VĖLIAVŲ, HERBINIŲ ŽENKLŲ, HERBINIŲ ANTSPAUDŲ KŪRIMO IR NAUDOJIMO PRINCIPAI

5. Herbai, herbinės vėliavos, herbiniai ženklai, herbiniai antspaudai turi atitikti savo etalonus ir projektus, Valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymo ir Lietuvos heraldikos

komisijos patvirtintų heraldikos taisyklių nustatytus reikalavimus, būti tvarkingi, nenublukę, nesusidėvėję ir nesugadinti.

6. Herbuose, herbinėse vėliavose, herbiniuose ženkluose, herbiniuose antspauduose negali būti simbolių ar kitokių ženklų, kurie yra susiję su tautinės, rasinės, religinės, socialinės ar kitokios nesantaikos ar neapykantos skleidimu, taip pat prieštarauja moralei ar viešajai tvarkai, visuomenės dorovės normoms.

7. Lietuvos Respublikos valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinti herbų, herbinių vėliavų, herbinių ženklų, herbinių antspaudų etalonai ir projektai yra oficialūs dokumentai, patvirtinantys herbų, herbinių vėliavų, herbinių ženklų, herbinių antspaudų tapatumą jų etalonams ir projektams. Jų pagrindu gaminami atitinkami herbai, herbinės vėliavos, herbiniai ženklai, herbiniai antspaudai.

8. Savivaldybės herbų etalonus Lietuvos heraldikos komisijos teikimu tvirtina Lietuvos Respublikos Prezidentas.

9. Savivaldybės patvirtintų herbų pagrindu jų herbinių vėliavų, herbinių antspaudų, taip pat merų ir seniūnų ženklų projektus, suderinusi su savivaldybės taryba, tvirtina Lietuvos heraldikos komisija.

10. Patikslinti arba pakeisti patvirtinto herbo etalono figūrą ar spalvas galima tik turint Lietuvos heraldikos komisijos ir etaloną patvirtinusios institucijos pritarimą dėl tokio keitimo tikslingumo (nauja ikonografinė medžiaga, herbo keitimo pagrįstumą patvirtinantys istorijos šaltiniai).

11. Patikslintas arba pakeistas etalonas ir jo pagrindu parengti projektai tvirtinami Lietuvos Respublikos valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

12. Naudoti herbus, herbines vėliavas, herbinius ženklus, herbinius antspaudus, neatitinkančius savo etalonų ir projektų, taip pat pažeidžiant Valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymą ir kitus teisės aktus, draudžiama.

13. Savivaldybės herbas naudojamas savivaldybės institucijų, įstaigų ir savivaldybės administracijos padalinių, kurie neturi įstatymo nustatyta tvarka patvirtintų herbų, savivaldybės vėliavoje, herbiniuose antspauduose, dokumentų blankuose, iškabose, mero ir seniūnų ženkluose. Savivaldybės institucijos, įstaigos pavadinimas herbiniame antspaude, dokumentų blanke ir iškabojė turi sutapti.

14. Savivaldybės herbas yra savivaldybės nematerialusis turtas. Kiti asmenys jį gali naudoti tik vadovaujantis šiomis Taisyklėmis, išskyrus atvejus, kai herbas ar jo atvaizdas naudojami leidybos, mokslo ir visuomenės informavimo srityse.

15. Savivaldybės herbai, herbinės vėliavos, herbiniai ženklai, herbiniai antspaudai ir kiti heraldikos objektai naudojami vadovaujantis šiomis Taisyklėmis.

16. Savivaldybės herbai herbinėse vėliavose, herbiniuose ženkluose, herbiniuose antspauduose turi atitikti Lietuvos heraldikos komisijos patvirtintus etalonus, projektus ir adaptuotus piešinius (pavyzdžius), pateiktus šių Taisyklių prieduose.

IV. ŠIAULIŲ MIESTO DIDŽIOJO HERBO APRAŠYMAS IR NAUDOJIMAS

17. Šiaulių miesto didžiojo herbo (toliau – didysis herbas) skydas padalintas į tris laukus. Kairiajame raudoname lauke – juodas, į kairę pusę atsigręžęs lokys su sidabrinium liežuvium, nagais ir tokios pat spalvos grandine ant kaklo. Dešiniajame mėlyname lauke – spinduliuojanti auksinė Dievo Apvaizdos akis. Sidabrinėje skydo papėdėje – raudonas veršis. Virš skydo – purpurinė kunigaikščio kepurė su trimis auksiniais lankais, nusagstytais sidabriniais perlais, bei auksiniu valdžios obuoliu viršuje. Skydo šonus puošia dvi apačioje raudonu kaspiniu surištos žalios lauro šakelės su auksiniais vaisiais. Didžiojo herbo etalono piešinys pateiktas šių Taisyklių 1 priede (1 pav.).

18. Didįjį herbą naudoja ir už jo naudojimą yra atsakinga Savivaldybės atstovaujamoji

institucija.

19. Didysis herbas naudojamas:

19.1. Savivaldybės atstovaujamosios institucijos reprezentacinėse vėliavose, antspauduose, iškabose, mero ir garbės ar pasižymėjimo ženkluose, dokumentų blankuose ir kituose heraldikos objektuose;

19.2. reprezentaciniuose leidiniuose ir spaudiniuose, reklaminėje bei informacinėje atributikoje;

19.3. dekoratyviniuose ir meniniuose kūriniuose;

19.4. miesto reprezentaciniuose renginiuose ir šventėse.

20. Kiti asmenys jį gali naudoti tik gavę raštišką Savivaldybės atstovaujamosios institucijos sutikimą, išskyrus atvejus, kai herbas ar jo atvaizdas naudojami leidybos, mokslo ir visuomenės informavimo srityse. Sutikimas išduodamas, jeigu pareiškėjas prašyme nurodo didžiojo herbo naudojimo vaizdinį projektą ir tikslą, kuris atitinka bent vieną iš šių kriterijų:

20.1. reprezentuos Šiaulių miestą;

20.2. atstovaus Šiaulių miesto savivaldybės interesams kitose savivaldybėse, valstybėse ar tarptautinėse organizacijose, kurių veiklą Lietuvos Respublika yra pripažinusi savo teisės aktuose;

20.3. gaminamos prekės ar teikiamos paslaugos yra būdingos Šiaulių miesto kultūrai ir gamybos tradicijoms.

21. Didžiojo herbo etalono adaptuotų piešinių spalvos ir naudojimo variantai pateikti šių Taisyklių 2 priede (3–10 pav.).

V. ŠIAULIŲ MIESTO MAŽOJO HERBO APRAŠYMAS IR NAUDOJIMAS

22. Šiaulių miesto mažasis herbas (toliau – mažasis herbas) nuo didžiojo skiriasi tuo, kad jis neturi puošmenų: kunigaikščio kepurės ir lauro šakelių. Visos kitos skydo sudedamosios dalys tokios pat kaip didžiojo herbo. Mažoj herbo etalono piešinys pateiktas šių Taisyklių 1 priede (2 pav.).

23. Mažąjį herbą naudoja ir už jo naudojimą yra atsakinga Savivaldybės vykdomoji institucija.

24. Mažasis herbas naudojamas:

24.1. Savivaldybės vykdomosios institucijos vėliavose, antspauduose, iškabose, seniūnų ar kituose skiriamuosiuose ženkluose, dokumentų blankuose ir kituose heraldikos objektuose;

24.2. leidiniuose ir spaudiniuose, reklaminėje bei informacinėje atributikoje;

24.3. dekoratyviniuose ir meniniuose kūriniuose;

24.4. įvairiuose miesto renginiuose ir šventėse.

25. Kiti asmenys jį gali naudoti tik gavę raštišką Savivaldybės vykdomosios institucijos sutikimą, išskyrus atvejus, kai herbas ar jo atvaizdas naudojami leidybos, mokslo ir visuomenės informavimo srityse. Sutikimas išduodamas, jeigu pareiškėjas prašyme nurodo mažoj herbo naudojimo vaizdinį projektą ir tikslą.

26. Mažoj herbo etalono adaptuotų piešinių spalvos ir naudojimo variantai pateikti šių Taisyklių 2 priede (11–14 pav.).

VI. HERBŲ KOMPONAVIMO IR SAVIVALDYBĖS INSTITUCIJŲ PAVADINIMŲ RAŠYMO PRINCIPAI

27. Šalia herbų naudojami pavadinimai turi būti komponuojami pagal nustatytas kompozicijas ir technines sąlygas, kurie nurodyti šių Taisyklių 3 priede (15–23 pav.).

28. Savivaldybės institucijų pavadinimams rašyti naudojamas šriftas „Palatino LT“, kuris nurodytas šių Taisyklių 3 priede (24–26 pav.).

VII. SAVIVALDYBĖS INSTITUCIJŲ HERBINIŲ VĖLIAVŲ NAUDOJIMO PRINCIPAI

29. Savivaldybės institucijų herbinės vėliavos (toliau – herbinės vėliavos) turi būti tvarkingos ir nenublukusios.

30. Herbinės vėliavos gali būti keliamos virš ar ant pastatų, aikštėse, kitose miesto reprezentacinėse vietose, pastatomos posėdžių salėse, darbo kabinetuose ar oficialių ceremonijų vietose.

31. Herbinių vėliavų naudojimas lauke:

31.1. jos turi plevėsuoti aukštai ir pagarbiai;

31.2. naktį turi būti apšviestos ir gerai matomos;

31.3. prie pastatų įstatomos į laikiklius, kurie tvirtinami prie pastato fasado taip, kad vėliavos kotas su fasadu sudarytų ne didesnę kaip 45 laipsnių kampą. Laikiklių apatinė dalis tvirtinama prie fasado ne žemiau kaip 2 metrus nuo žemės;

31.4. gali būti keliamos prie pastatų (ant stiebų, įrengtų priešais pastato fasadą). Atstumas tarp vėliavų stiebų turi būti ne mažesnis nei 1/5 stiebo aukščio;

31.5. jeigu herbinė vėliava iškeliamą šalia valstybės vėliavos, jos abi turi būti viename aukštyje; žiūrint į pastato fasadą, herbinė vėliava turi būti dešinėje valstybės vėliavos pusėje;

31.6. minint gedulą, herbinė vėliava keliamą su gedulo ženklu – prie herbinės vėliavos koto arba stiebo prisegus 10 cm pločio juodą kaspinę, kurio galai siekia herbinės vėliavos apačią. Minint gedulą, herbinė vėliava nuleidžiama 1/3 stiebo aukščio. Jeigu kartu su herbinėmis vėliavomis iškelta Lietuvos valstybės vėliava, rekomenduojama herbines vėliavas nuimti.

32. Herbinių vėliavų naudojimas patalpose:

32.1. prieš sieną statomos kairėje patalpos pusėje;

32.2. prie tribūnos statomos pranešėjui iš dešinės.

33. Pagal Šiaulių miesto pirmosios reprezentacinės herbinės vėliavos (toliau – pirmoji reprezentacinė herbinė vėliava) ir Šiaulių miesto herbinės vėliavos (toliau – miesto herbinė vėliava) etaloną gali būti gaminamos įvairių dydžių vėliavėlės (priklausomai nuo aplinkos erdvės), atitinkančios spalvas ir kraštinių santykius. Vėliavėlės ilgosios kraštinės ir koto santykis – 1 : 2. Vėliavėlės naudojamos užsienio svečių vizitų metu (pagal etiketo protokolą), įvairių renginių, ceremonijų ir konferencijų metu. Jos gali stovėti Savivaldybės institucijų darbo kabinetuose, įvairiose miesto įmonėse ir organizacijose. Vėliavėlės gali būti dovanojamos.

VIII. ŠIAULIŲ MIESTO HERBINĖS VĖLIAVOS SU DIDŽIUOJU HERBU APRAŠYMAS IR NAUDOJIMAS

34. Pirmoji reprezentacinė herbinė vėliava yra balto audeklo. Balta spalva – mėnulio, vandens ir kunigaikščių spalva, heraldikoje simbolizuojanti dorumą ir teisingumą. Pirmosios reprezentacinės herbinės vėliavos etalono piešinys pateiktas šių Taisyklių 4 priede (27 pav.).

35. Audeklas – 1,1 metro pločio ir 1,65 metro ilgio.

36. Audeklo abiejų pusių centre – siuvinėtas spalvotas didysis herbas.

37. Audeklo pakraščiai – apsiūti geltono aukso spalvos juosta.

38. Kotas – ažuolinis, natūralios šio medžio spalvos ir sudedamas iš dviejų dalių.

39. Kotas papuoštas viršūne – geltono aukso spalvos metaliniu skrituliu ir užbaigtas to paties metalo antgaliu.

40. Prie koto viršūnės metalinio skritulio pririštos dvi sidabrinės suktos virvutės su aukso spalvos kutais, kurių ilgis yra lygus vėliavos pločiui.

41. Pirmoji reprezentacinė herbinė vėliava pastatoma Savivaldybės mero darbo kabinete.

42. Pirmoji reprezentacinė herbinė vėliava iš patalpų išnešama ypatingomis progomis Savivaldybės mero raštišku leidimu.

43. Pagal pirmąją reprezentacinę herbinę vėliavą galima gaminti (tiražuoti) supaprastintas

reprezentacines herbines vėliavas (toliau – supaprastinta reprezentacinė herbinė vėliava) ant vėliavinio audinio. Didžiojo herbo piešinys iš abiejų pusių turi būti vienodo ryškumo. Supaprastinta reprezentacinė herbinė vėliava gaminama be sidabro virvelių ir aukso kutų. Supaprastinta reprezentacinė herbinė vėliava gali būti kitokio dydžio, tačiau būtina išlaikyti nurodyto pločio ir ilgio matmenų tarpusavio santykį.

44. Supaprastintos reprezentacines herbines vėliavas gali būti naudojamos:

44.1. pagrindinėse miesto aikštėse ir kitose miesto reprezentacinėse vietose įvairių švenčių ir oficialių ceremonijų progomis;

44.2. rinkimų apylinkių balsavimo patalpose vykstant Savivaldybės tarybos narių rinkimams;

44.3. Savivaldybės tarybos posėdžių salėje, Savivaldybės mero pavaduotojo (-ų) darbo kabinetuose, kitose patalpose, skirtose oficialioms ceremonijoms ar renginiams (eksponuojama nuolat).

45. Atskiru Savivaldybės atstovaujamosios institucijos sprendimu gali būti naudojama kitais atvejais.

46. Pirmosios reprezentacinės herbines vėliavos atvaizdas gali būti naudojamas reprezentacinėje atributikoje, leidiniuose, spaudiniuose, dekoratyviniuose, meno kūrinuose ir kituose objektuose.

47. Pirmosios reprezentacinės herbines vėliavos atvaizdą ir jos elementus galima naudoti gavus Savivaldybės atstovaujamosios institucijos raštišką sutikimą. Sutikimas išduodamas, jeigu pareiškėjas prašyme nurodo pirmosios reprezentacinės vėliavos naudojimo vaizdinį projektą ir tikslą.

IX. ŠIAULIŲ MIESTO HERBINĖS VĖLIAVOS SU MAŽUOJU HERBU APRAŠYMAS IR NAUDOJIMAS

48. Šiaulių miesto herbinė vėliava – audeklas, padalytas į tris laukus. Raudonas ir mėlynas laukas – viršutinėje audeklo dalyje, baltas per visą audeklo ilgį – apatinėje. Audeklo laukuose mažojo herbo elementai: raudoname lauke – juodas lokys, mėlynajame – auksinė Dievo Apvaizdos akis, baltajame lauke – raudonas veršis. Šiaulių miesto herbinė vėliavos etalono piešinys pateiktas šių Taisyklių 4 priede (28 pav.).

49. Piešinys iš abiejų pusių – vienodo ryškumo.

50. Audeklas – 1 metro pločio ir 1,25 metro ilgio.

51. Kotas – medinis, raudonmedžio spalvos.

52. Kotas papuoštas viršūne – sidabro spalvos smaigaliu.

53. Šiaulių miesto herbinė vėliava pastatoma Savivaldybės administracijos direktoriaus ir jo pavaduotojo (-ų) darbo kabinetuose.

54. Šiaulių miesto herbines vėliavas gali būti tiražuojamos tik kokybiškai atliekant mažojo herbo elementų piešinį. Jų ryškumas turi būti vienodas iš abiejų miesto vėliavos pusių. Šiaulių miesto herbinė vėliava gali būti kitokio dydžio, tačiau būtina išlaikyti nurodyto pločio ir ilgio matmenų tarpusavio santykį.

55. Šiaulių miesto herbinė vėliava gali būti naudojama:

55.1. pagrindinėse miesto aikštėse, miesto reprezentacinėse vietose, ant pastatų, prie įmonių, įstaigų ar organizacijų pastatų miesto švenčių metu, taip pat švenčiant asmenines gyventojų šventes;

55.2. Savivaldybės tarybos posėdžių salėje, kitose patalpose, skirtose oficialioms ceremonijoms ar renginiams (eksponuojama nuolat).

56. Atskiru Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu gali būti naudojama kitais atvejais.

57. Šiaulių miesto herbines vėliavas atvaizdas gali būti naudojamas atributikoje, leidiniuose, spaudiniuose, dekoratyviniuose, meno kūrinuose ir kituose objektuose.

58. Šiaulių miesto herbines vėliavas atvaizdą ir jos elementus galima naudoti gavus Savivaldybės vykdomosios institucijos raštišką sutikimą. Sutikimas išduodamas, jeigu pareiškėjas

prašyme nurodo miesto vėliavos naudojimo vaizdinį projektą ir tikslą.

X. HERBINIŲ ANTSPAUDŲ NAUDOJIMAS

59. Herbiniai antspaudai su didžiuoju herbu naudojami Savivaldybės atstovaujamosios institucijos dokumentuose. Herbinių antspaudų su didžiuoju herbu piešiniai pateikti šių Taisyklių 5 priede (29–31 pav.). Antspaudų spalva – mėlyna.

60. Herbiniai antspaudai su mažuoju herbu naudojami Savivaldybės vykdomosios institucijos dokumentuose. Herbinių antspaudų su mažuoju herbu piešiniai pateikti šių Taisyklių 5 priede (32–35 pav.). Antspaudų spalva – mėlyna.

XI. KITI HERALDIKOS OBJEKTAI

61. Savivaldybės iškabos (toliau - iškabos):

61.1. Savivaldybės administracinės ribos žymimos riboženkliais (toliau – riboženklis). Riboženklis – tai Šiaulių miesto iškaba. Šiaulių miesto savivaldybės teritorija pažymima keturiais riboženkliais. Riboženklis piešinys pateiktas šių Taisyklių 6 priede (36 pav.). Riboženklis kairiojoje pusėje – didysis herbas. Riboženklis dešiniojoje pusėje – užrašas ŠIAULIAI, atliktas „Palatino LT“ šriftu ir didžiosiomis raidėmis. Riboženkliai turi būti nuolat tvarkingi ir reprezentuojantys Šiaulius. Tamsiu paros metu riboženkliai yra apšviečiami. Prie riboženklių gali būti įrengiami papildomi informaciniai ir infrastruktūriniai įrenginiai: žemėlapiai, dviračių stovai, suoliukai, šiukšlių dėžės, želdiniai ir pan.;

61.2. Savivaldybės atstovaujamosios institucijos ir Savivaldybės vykdomosios institucijos bendroje iškaboje naudojamas vienas didysis herbas. Šios iškabos piešinys pateiktas šių Taisyklių 6 priede (37 pav.);

61.3. Šiaulių miesto vykdomosios institucijos iškabos turi būti vieno standartinio dydžio – 120 x 50 cm, proporcija – 1 : 2,4. Galimi ir kiti iškabų dydžiai, jeigu jie keičiami proporcingai. Iškabų piešiniai pateikti šių Taisyklių 6 priede (38 pav.).

62. **Savivaldybės dokumentų formos** (toliau – dokumentų formos). Dokumentų formų piešiniai pateikti šių Taisyklių 6 priede (39 pav.). Dokumentų formos privalo atitikti galiojančių teisės aktų nustatytas dokumentų rengimo taisykles. Pavadinimai dokumentų formose ir antspauduose turi sutapti. Reprerentacinės dokumentų formos turi būti spalvotos ir spausdinamos spaustuveje ant kokybiško balto (matinio) storesnio popieriaus. Dokumentų formose naudojami „Times New Roman“, „Times New Roman“ (paryškintas), „Times New Roman Italic“ ir „Times New Roman Italic“ (paryškintas) šriftai, garantuojantys dokumentų tekstų atpažinimą persiunčiant dokumentus elektroniniu būdu Lietuvoje.

63. Savivaldybės padėkos:

63.1. Savivaldybės mero padėkoje (toliau – Mero padėka) naudojamas spalvotas didysis miesto herbas. Mero padėkos piešinys pateiktas šių Taisyklių 6 priede (40 pav.). Apvadas – aukso spalvos. Mero padėkos formatas A4. Šios padėkos turi būti gaminamos spaustuveje ant kokybiško balto (matinio) storesnio popieriaus. Mero padėkos išduodamos pagal Savivaldybės mero potvarkį. Mero padėkos pasirašomos mėlynos spalvos rašikliu ir antspauduojamos Savivaldybės mero didžiuoju herbiniu antspaudu. Mero padėkos gali būti rėminamos pagal pirmąją ir antrąją padėkų rėminimo kategoriją. Pirmosios ir antrosios padėkų rėminimo kategorijos piešiniai pateikti šių Taisyklių 6 priede (43–44 pav.).

63.2. Savivaldybės administracijos direktoriaus padėkoje (toliau – direktoriaus padėka) naudojamas spalvotas mažasis miesto herbas. Direktoriaus padėkų piešinys pateiktas šių Taisyklių 6 priede (41 pav.). Apvadas – sidabro spalvos. Direktoriaus padėkos formatas A4. Šios padėkos turi būti gaminamos spaustuveje ant kokybiško balto (matinio) storesnio popieriaus. Direktoriaus padėkos pasirašomos mėlynos spalvos rašikliu ir antspauduojamos Savivaldybės administracijos herbiniu antspaudu. Direktoriaus padėkos gali būti rėminamos pagal pirmąją ir antrąją padėkų

rėminimo kategoriją. Pirmosios ir antrosios padėkų rėminimo kategorijos piešiniai pateikti šių Taisyklių 6 priede (43–44 pav.).

63.3. Savivaldybės administracijos padalinio padėkoje (toliau – padalinio padėka) naudojamas spalvotas mažasis miesto herbas. Padalinio padėkų piešinys pateiktas šių Taisyklių 6 priede (42 pav.). Padalinio padėkos formatas A4. Šių padėkų viršutinėje dalyje būtini privalomieji rekvizitai: mažasis herbas ir Savivaldybės administracijos padalinio pavadinimas. Apatinėje raštų dalyje ar fone gali būti naudojama papildoma grafika (įvairūs fonai, logotipai ir pan.). Padalinio padėkos išduodamos pagal Savivaldybės administracijos padalinio vadovo įsakymą. Skyriaus padėkos pasirašomos mėlynos spalvos rašikliu ir antspauduojamos skyriaus apvaliuoju antspaudu. Skyriaus padėkos gali būti rėminamos pagal trečiąją padėkų rėminimo kategoriją. Trečiosios padėkų rėminimo kategorijos piešiniai pateikti šių Taisyklių 6 priede (45 pav.).

64. **Savivaldybės vokai** (toliau – vokai). Vokų piešiniai pateikti šių Taisyklių 6 priede (46 pav.). Vokai gali būti įvairių dydžių. Vokų spalva – balta. Reprezentacinių vokų herbas – spalvotas. Jis turi būti spausdinamas spaustuvėje tiesiogiai ant voko arba atskirai ant lipduko. Kasdieninių vokų herbas gali būti nespalvotas. Savivaldybės institucijos adresas spausdinamas kitoje voko pusėje. Vokai anglų kalba spausdinami atskirai.

65. **Savivaldybės vizitinės kortelės** (toliau – vizitinės kortelės). Vizitinių kortelių piešiniai pateikti šių Taisyklių 6 priede (47–49 pav.). Vizitinės kortelės naudojamos oficialiuose susitikimuose informacijai apie valstybės tarnautoją ar darbuotoją pateikti. Savivaldybės mero (jo pavaduotojų) ir Savivaldybės administracijos direktoriaus (jo pavaduotojų) vizitinės kortelės dydis – 55 x 90 mm, herbas – spalvotas. Tekstas rašomas „Palatino LT“ šriftu, juoda spalva ir tik viena kalba vienoje pusėje. Vizitinės kortelės spausdinamos spaustuvėje ant kokybiško balto (matinio) storesnio popieriaus. Savivaldybės administracijos skyriaus tarnautojų vizitinės kortelės dydis – 50 x 90 mm.

66. **Savivaldybės mero ženklas** (toliau – Mero ženklas). Mero ženklo piešinys pateiktas šių Taisyklių 6 priede (50 pav.). Mero ženklas yra su didžiuoju herbu. Mero ženklas – išskirtinis simbolinis valdžios ir atsakomybės ženklas. Mero ženklas saugomas specialiaame dėkle su atveriamu dangčiu. Mero ženklas dėkle pagarbiai laikomas Savivaldybės mero darbo kabinete ant specialiai pagaminto stovo. Mero ženklo atvaizdas gali būti naudojamas atributikoje, leidiniuose, spaudiniuose, dekoratyviniuose, meno kūrinuose ir kituose objektuose. Mero ženklo atvaizdą ir jos elementus galima naudoti gavus Savivaldybės mero raštišką sutikimą. Sutikimas išduodamas, jeigu pareiškėjas prašyme nurodo Mero ženklo naudojimo vaizdinį projektą ir tikslą. Mero ženklas naudojamas:

- 66.1. Savivaldybės mero vizitų ir miesto delegacijų išvykų metu reprezentuojant Šiaulius;
- 66.2. įvairių švenčių ir renginių metu;
- 66.3. priimant oficialius garbės svečius;
- 66.4. iškilnių ceremonijose ir procedūrose.

67. **Šiaulių miesto garbės piliečio ženklas** (toliau – Garbės piliečio ženklas). Garbės piliečio ženklo piešinys pateiktas šių Taisyklių 6 priede (51 pav.). Šiaulių miesto garbės piliečio ženkle su miniatiūra naudojamas didysis herbas. Garbės piliečio ženklas išduodamas asmeniui suteikus Šiaulių miesto garbės piliečio vardą. Garbės piliečio ženklas naudojamas įvairių valstybinių, miesto ir asmeninių švenčių metu. Garbės piliečio ženklas kabinamas ant specialios juostelės. Gali būti nusegamas su kaspinėliu atskirai nuo pakabinamos juostelės ir nešiojamas kairiojo atlapo pusėje. Garbės piliečio ženklo miniatiūra – supaprastintas Garbės piliečio ženklas (ženklelis), kurį galima nešioti kasdien kairėje atlapo pusėje. Garbės piliečio ženklas laikomas specialioje odinėje dėžutėje, o eksponuojamas atidarytoje dėžutėje, kurios vidinė dalis su ženklu pastatoma kampu. Dėžutės vidus išklotas bordo spalvos aksomu ir suformuotas pagal ženklo kontūrus. Dėžutės viršuje įspaustas aukso spalvos didysis herbas. Kiekvieno Garbės piliečio ženklo antroje pusėje yra unikalus numeris, kuris registruojamas Savivaldybės tarybos sekretoriato specialiaame žurnale.

68. **Savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus reprezentacinis ženklas** (toliau – Civilinės metrikacijos skyriaus ženklas). Civilinės metrikacijos skyriaus ženklo piešinys

pateiktas šių Taisyklių 6 priede (52 pav.). Civilinės metrikacijos skyriaus ženkle naudojamas mažasis herbas. Civilinės metrikacijos skyriaus ženklas naudojamas santuokų registracijos iškilmėse. Civilinės metrikacijos skyriaus ženklas saugomas specialioje odinėje dėžutėje su atveriamu dangčiu. Dėžutės vidus išklotas bordo spalvos aksomu ir suformuotas pagal ženklo kontūrus. Dėžutės viršuje išpaustas aukso spalvos mažasis herbas. Civilinės metrikacijos skyriaus ženklas gali būti eksponuojamas atidarytoje dėžutėje vidinę jos dalį su ženklu pastačius kampu. Civilinės metrikacijos skyriaus ženklas dėžutėje pagarbiai laikomas Savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriuje.

69. **Šiaulių miesto policijos komisariatų skiriamasis ženklas.** Šiaulių miesto policijos komisariatų skiriamojo ženklo piešinys pateiktas šių Taisyklių 6 priede (53 pav.). Šiaulių miesto policijos komisariatų skiriamuosiuose ženkluose ir atributikoje naudojamas mažasis herbas.

70. **Savivaldybės dovanos ir suvenyrai.** Savivaldybės dovanos ir suvenyrai gali būti gaminami su didžiuoju ar mažuoju herbu. Jiems atskirti naudojamos kategorijos, pateiktos šių Taisyklių 6 priede (54–55 pav.).

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

71. Asmenys, pažeidę šias Taisykles, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

ŠIAULIŲ MIESTO HERBAI

Savivaldybės atstovaujamosios institucijos herbo etalono piešinys

1 pav. Šiaulių miesto didysis herbas

Savivaldybės vykdomosios institucijos herbo etalono piešinys

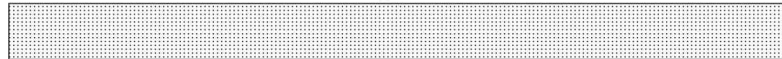
2 pav. Šiaulių miesto mažasis herbas

ŠIAULIŲ MIESTO HERBŲ SPALVOS IR NAUDOJIMO VARIANTAI

Pagrindinės spalvos – metalai

Metalas – auksas. Heraldinis pavadinimas – *or*.

Metalas – sidabras. Heraldinis pavadinimas – *argent*.

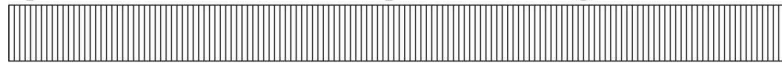

Pagrindinės spalvos – emalės

Spalva – purpurinė. Heraldinis pavadinimas – *purpure*.

Spalva – raudona. Heraldinis pavadinimas – *gules*.

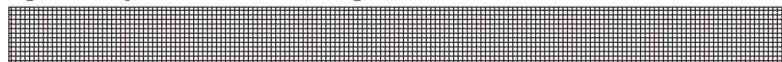
Spalva – mėlyna. Heraldinis pavadinimas – *azure*.

Spalva – žalia. Heraldinis pavadinimas – *vert*.

Spalva – juoda. Heraldinis pavadinimas – *sable*.

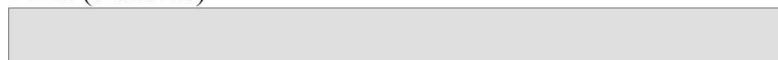

Geltona (auksas)

30% JUODOS SPALVOS

Pilka (sidabras)

10% JUODOS SPALVOS

Purpurinė

70% JUODOS SPALVOS

Raudona

60% JUODOS SPALVOS

Mėlyna

80% JUODOS SPALVOS

Žalia

50% JUODOS SPALVOS

Juoda

100% JUODOS SPALVOS

4 pav. Heraldinės spalvos pagal juodos spalvos nuošimčius

Geltona (auksas)

CMYK: C-0, M-30, Y-94, K-0 / PANTONE 123 C

Pilka (sidabras)

CMYK: C-0, M-0, Y-0, K-18 / PANTONE Cool Gray 3C

Purpurinė

CMYK: C-0, M-69, Y-69, K-30 / PANTONE 1805 C

Raudona

CMYK: C-0, M-79, Y-91, K-0 / PANTONE Warm Red C

Mėlyna

CMYK: C-100, M-69, Y-0, K-0 / PANTONE 2728 CV

Žalia

CMYK: C-56, M-0, Y-91, K-38 / PANTONE 576 C

Juoda

CMYK: C-0, M-0, Y-0, K-100 / PANTONE Black C

5 pav. Heraldinės spalvos pagal CMYK ir PANTONE sistemą

Geltona (auksas)

636 SF (MATINĖ)

Pilka (sidabras)

635 SF (MATINĖ)

Purpurinė

EG 13

Raudona

EG 14

Mėlyna

EG 20

Žalia

EG 18

Juoda

EG 02

6 pav. Heraldinės spalvos pagal FASCAL plėvelių paletę

Didžiojo herbo naudojimo variantai

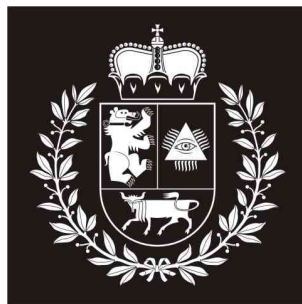
7 pav. Spalvotas

8 pav. Linijinis

9 pav. Nespalvotas (pozityvas)

10 pav. Nespalvotas (negatyvas)

Mažojo herbo naudojimo variantai

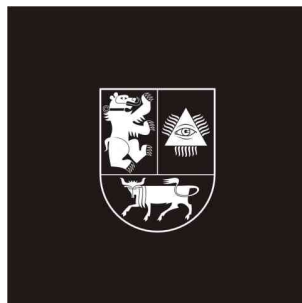
11 pav. Spalvotas

12 pav. Linijinis

13 pav. Nespalvotas (pozityvas)

14 pav. Nespalvotas (negatyvas)

**ŠIAULIŲ MIESTO HERBŲ KOMPOZICIJŲ
PAVYZDŽIAI**

**Didžiojo herbo ir Savivaldybės atstovaujamosios institucijos
pavadinimų kompozicijų pavyzdžiai**

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA

*15 pav. Spalvotas didysis herbas ir Savivaldybės
tarybos pavadinimas*

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS MERAS

*16 pav. Spalvotas didysis herbas ir Savivaldybės
mero pavadinimas*

Didžiojo herbo ir pavadinimo kompozicijos techninės sąlygos

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA

*17 pav. Nespalvotas didysis herbas ir Savivaldybės tarybos
pavadinimo techninės sąlygos*

**Mažojo herbo ir Savivaldybės vykdomosios institucijos
pavadinimų kompozicijų pavyzdžiai**

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

*18 pav. Spalvotas mažasis herbas ir Savivaldybės
administracijos pavadinimas*

**ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
CIVILINĖS METRIKACIJOS SKYRIUS**

*19 pav. Spalvotas mažasis herbas ir Savivaldybės administracijos
Civilinės metrikacijos skyriaus pavadinimas*

Mažojo herbo ir pavadinimo kompozicijos techninės sąlygos

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

*20 pav. Nespalvotas mažasis herbas ir Savivaldybės administracijos
pavadinimo techninės sąlygos*

Šiaulių miesto didžiojo ir mažojo herbų ir miesto pavadinimo kompozicijų pavyzdžiai

ŠIAULIAI

21 pav. Didysis herbas su miesto pavadinimu

22 pav. Mažasis herbas su miesto pavadinimu

Šiaulių miesto didžiojo herbo ir vietos savivaldos pavadinimo kompozicijos pavyzdys

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖ

23 pav. Didysis herbas su vietos savivaldos pavadinimu

Savivaldybės institucijų pavadinimų rašymo pavyzdžiai

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA

*24 pav. Savivaldybės atstovaujamosios
institucijos pavadinimas*

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

*25 pav. Savivaldybės vykdomosios
institucijos pavadinimas*

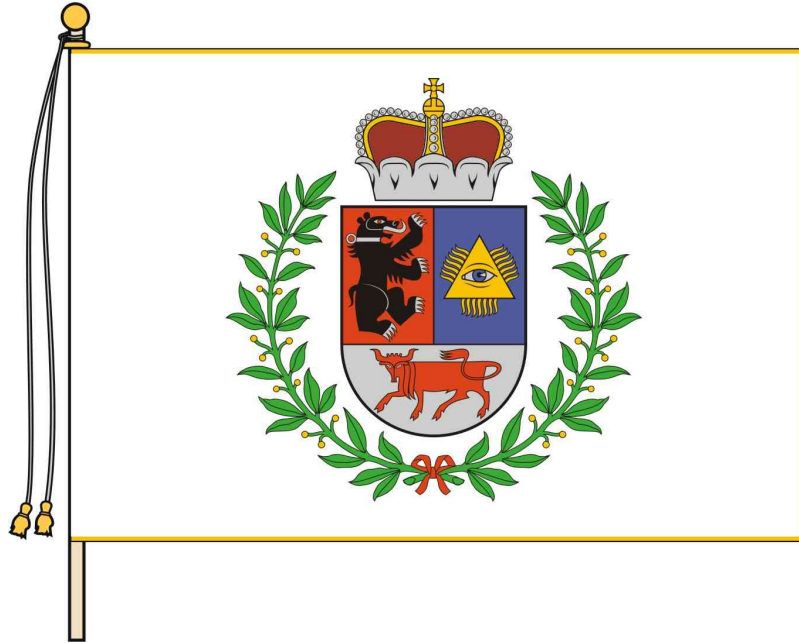
Savivaldybės institucijų pavadinimų šrifto pavyzdys

AĄBCČDEĖĖFGHIYJKLMNOPQRSŠTUŪVZZWX
aąbcčdeėėfghijhklmnopqrsštuūvzžwx
0123456789/><.,?;:'„“[]{}`~!@%&*()--+=\|

*26 pav. Šriftas – „Palatino LT“ (paryškintas), naudojamas žymint
Savivaldybės atstovaujamųjų ir vykdomųjų institucijų pavadinimus
visuose objektuose – iškabose, raštuose, antspauduose ir
kituose heraldikos objektuose*

ŠIAULIŲ MIESTO HERBINĖS VĒLIAVOS

Šiaulių miesto pirmosios reprezentacinės herbinės vėliavos etalono piešinys

27 pav. Šiaulių miesto pirmoji reprezentacinė herbinė vėliava

Šiaulių miesto herbinės vėliavos etalono piešinys

28 pav. Šiaulių miesto herbinė vėliava

**SAVIVALDYBĖS HERBINIAI
ANTSPAUDAI**

**Savivaldybės atstovaujamosios institucijos herbinių
antspaudų pavyzdžiai**

*29 pav. Savivaldybės tarybos herbinis
antspaudas (39 mm skersmens)*

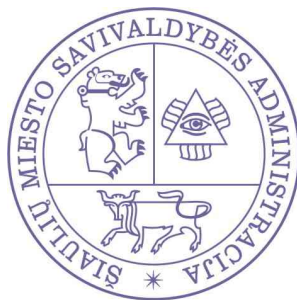

*30 pav. Savivaldybės mero didysis herbinis
antspaudas (53 mm skersmens)*

*31 pav. Sumažintas Savivaldybės mero didysis herbinis
antspaudas (39 mm skersmens)*

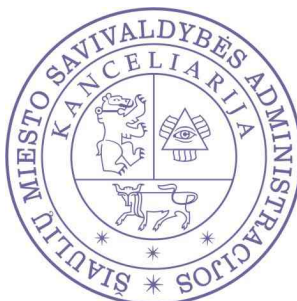
**Savivaldybės vykdomosios institucijos herbinių
antspaudų pavyzdžiai**

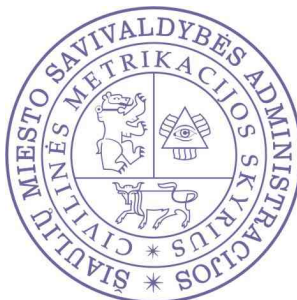
*32 pav. Savivaldybės administracijos herbinis
antspaudas (39 mm skersmens)*

*33 pav. Sumažintas Savivaldybės administracijos
herbinis antspaudas (25 mm skersmens)*

*34 pav. Savivaldybės administracijos Kanceliarijos
herbinis antspaudas (39 mm skersmens)*

*35 pav. Savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus
herbinis antspaudas (39 mm skersmens)*

**KITI SAVIVALDYBĖS HERALDIKOS
OBJEKTAI**

Savivaldybės teritorijos riboženklis pavyzdys

36 pav. Savivaldybės teritorijos riboženklis

**Savivaldybės atstovaujamosios ir vykdomosios institucijų
iškabos pavyzdys**

*37 pav. Savivaldybės tarybos ir Savivaldybės
administracijos iškaba*

Savivaldybės administracijos padalinių iškabų pavyzdžiai

*38 pav. Savivaldybės administracijos
Kūno kultūros ir sporto skyriaus,
Kultūros skyriaus ir
Medelyno seniūnijos
iškabos*

Savivaldybės dokumentų formų pavyzdžiai

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS MERAS

8 x
x

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA

x x

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

5 x
2 x

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
INFORMATIKOS SKYRIUS

Savivaldybės biudžetinė įstaiga, Vasario 16-osios g. 62, 76295 Šiauliai,
tel. (8 41) 59 62 57, faks. (8 41) 52 41 15, el. p. inf_sks@šiauliai.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 18871865

***	Nr.	***
***	Nr.	***

DĖL***

Vedėjas (Parašas) (Vardas, pavardė)

39 pav. Dokumentų formos

Savivaldybės padėkų formų pavyzdžiai

10 mm

00 mm

25 mm

49 mm

Kompozicijos dydis 36 mm

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS MERAS

PADĖKA

200__ m. ____ d.
Šiauliai

Savivaldybės meras (Parašas) (Vardas, pavardė)

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS MERAS

40 pav. Savivaldybės mero
padėkos forma

10 mm

00 mm

25 mm

49 mm

Kompozicijos dydis 36 mm

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

PADĖKA

200__ m. ____ d.
Šiauliai

Administracijos direktorius (Parašas) (Vardas, pavardė)

41 pav. Savivaldybės administracijos direktoriaus padėkos forma

120 mm

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
ŠVIETIMO SKYRIUS

PADĖKA

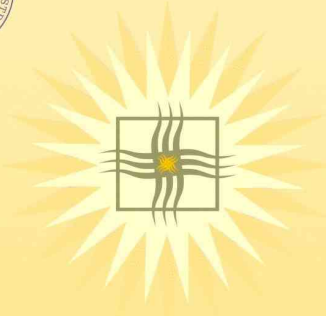
200__ m. ____ d.
Šiauliai

Vedėjas

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

00 mm
Privalomieji rekvizitai
60 mm

Papildoma prafika (vairtis fonai, logotipui ir pan.)

42 pav. Savivaldybės administracijos padalinio padėkos forma

Savivaldybės padėkų pavyzdžių rėminimo kategorijos

*43 pav. Pirmoji padėkų rėminimo kategorija.
Rėmas ir paspartas – aukso ir sidabro spalvos.
Stiklas – antirefleksinis (neblizgantis).*

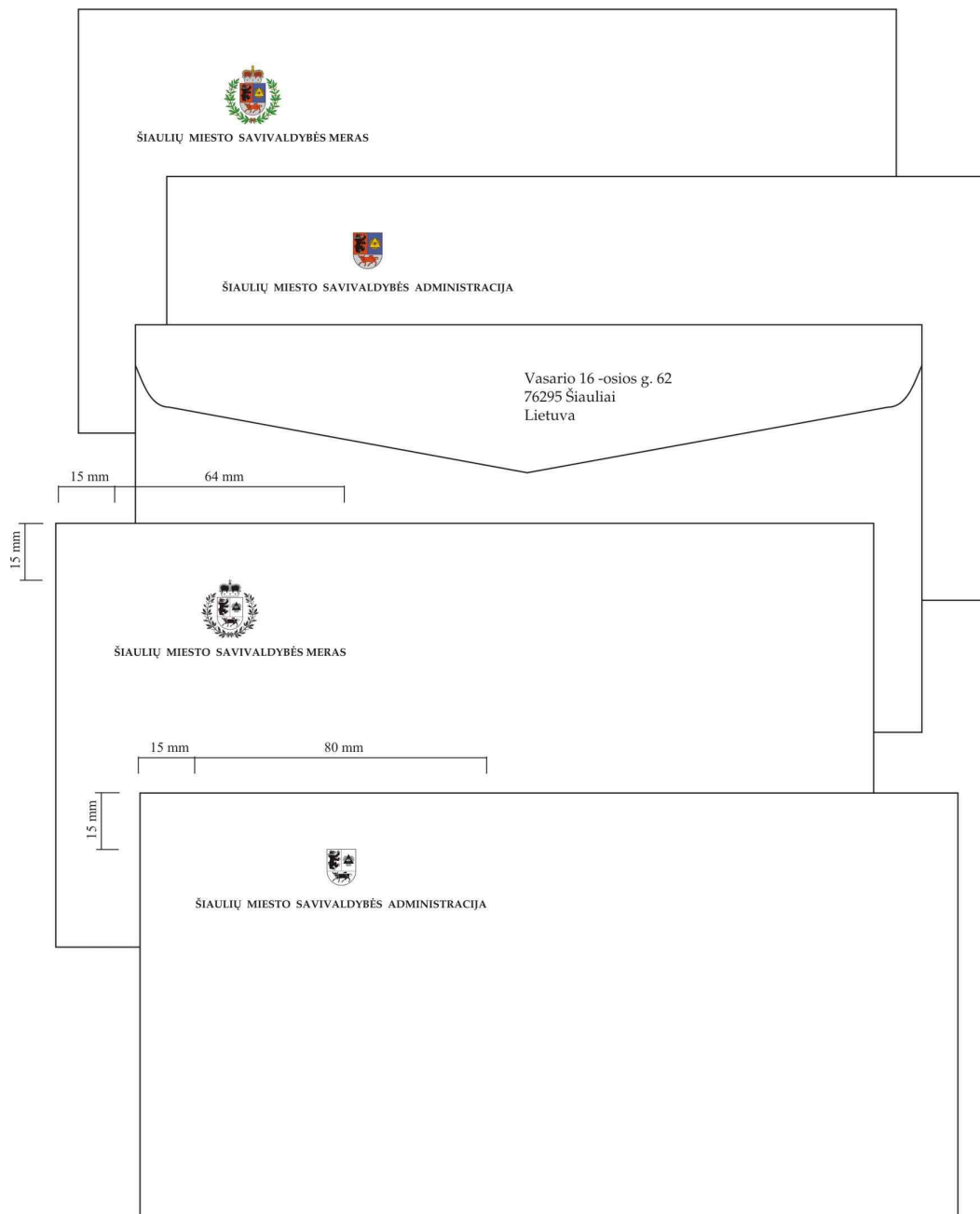

*44 pav. Antroji padėkų rėminimo kategorija.
Rėmas – aukso ir sidabro spalvos.
Stiklas – antirefleksinis (neblizgantis).*

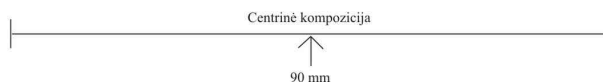
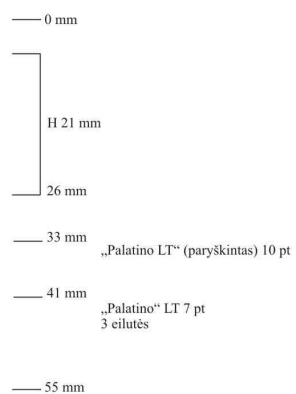
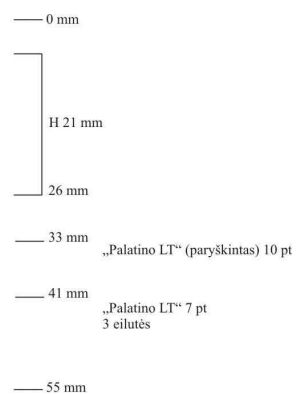
45 pav. Trečioji padėkų rėminimo kategorija.
 Rėmai gali būti įvairių spalvų.
 Stiklas – paprastas (blizgus).

Savivaldybės vokų pavyzdžiai

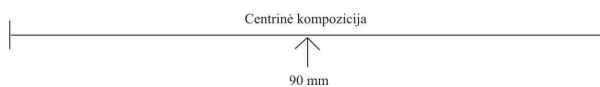
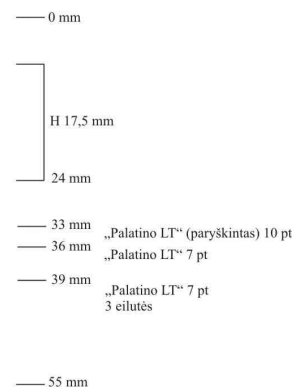
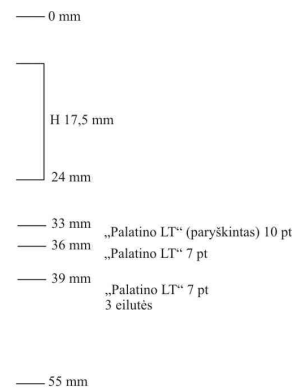

46 pav. Vokai

Savivaldybės tarnautojų vizitinių kortelių pavyzdžiai

47 pav. Savivaldybės mero vizitinės kortelės
(lietuvių ir anglų kalbomis)

48 pav. Savivaldybės administracijos direktoriaus vizitinės kortelės (lietuvių ir anglų kalbomis)

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

VARDAS PAVARDĖ
Administracijos skyriaus pavadinimas ir tarnautojo pareigos

Vasario 16-osios g. 62, LT-76295 Šiauliai,
tel.: (8 41) 55 55 55 / 55 55 56, mob. 8 123 555 55,
faks. (8 41) 55 55 57, el. p. vardas@siauliai.lt

— 0 mm

 H 17,5 mm
 — 24 mm

 — 29 mm „Palatino LT“ (paryškintas) 10 pt
 — 32 mm „Palatino LT“ 7 pt
 — 36 mm „Palatino LT“ 7 pt
 3 eilutės

— 50 mm

ŠIAULIAI MUNICIPALITY ADMINISTRATION

VARDAS PAVARDĖ
Administracijos skyriaus pavadinimas ir tarnautojo pareigos (anglų kalba)

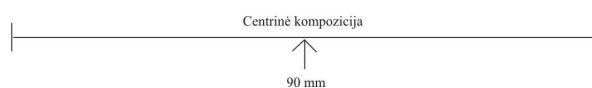
Vasario 16-osios str. 62, LT-76295 Šiauliai, Lithuania,
tel.: +370 41 55 55 55 / 55 55 56, mob. +370 123 555 55,
fax. +370 41 55 55 57, e-mail vardas@siauliai.lt

— 0 mm

 H 17,5 mm
 — 24 mm

 — 29 mm „Palatino LT“ (paryškintas) 10 pt
 — 32 mm „Palatino LT“ 7 pt
 — 36 mm „Palatino LT“ 7 pt
 3 eilutės

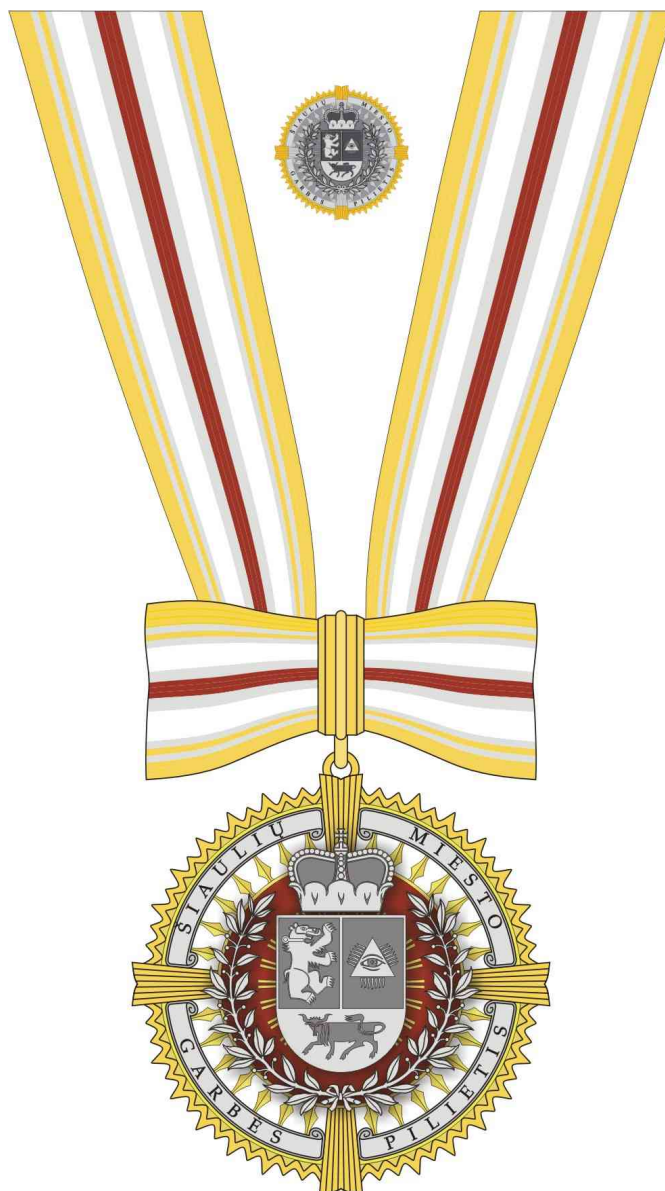
— 50 mm

49 pav. Savivaldybės administracijos skyriaus
tarnautojų vizitinės kortelės
(lietuvių ir anglų kalbomis)

Savivaldybės mero ženklų piešinys

50 pav. Savivaldybės mero ženklas

Šiaulių miesto garbės piliečio ženklų piešinys

51 pav. Šiaulių miesto garbės piliečio ženklas su miniatiūra

**Savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus
reprezentacinio ženklo piešinys**

*52 pav. Savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus
reprezentacinis ženklas*

**Šiaulių miesto policijos komisariatų
skiriamą ženklo piešinys**

*53 pav. Šiaulių miesto policijos
komisariatų ženklas*

Savivaldybės dovanų ir suvenyrų kategorijos

54 pav. Savivaldybės dovanų ir suvenyrų pirmoji ir antroji kategorija su didžiuoju herbu

55 pav. Savivaldybės dovanų ir suvenyrų pirmoji ir antroji kategorija su mažuoju herbu